

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 289-86-22; 289-70-60, факс: 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, рахунок UA388201720343180001000078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

№ _____
На № 11/10-542 від 19.11.2021

**Голові Верховної Ради
України
Стефанчуку Р. О.**

Про результати розгляду депутатського
запиту народного депутата України
Гнатенка В. С.

Шановний Руслане Олексійовичу!

Міністерство соціальної політики разом із Міністерством фінансів, Міністерством розвитку громад та територій, Національною соціальною сервісною службою, Донецькою обласною державною адміністрацією на виконання доручення Прем'єр-міністра України Шмигала Д. А. від 25.11.2021 № 54239/1/1-21 розглянуло депутатський запит народного депутата України Гнатенка В. С., оголошений на засіданні Верховної Ради України 19.11.2021, з порушеного міським головою м. Дружківки Григоренком В. Б. питання передбачення можливості фінансування за рахунок коштів державного бюджету виплати компенсації за догляд (далі – компенсація) фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі (далі – фізичні особи, які надають соціальні послуги на професійній основі), та повідомляє.

Питання забезпечення виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги на професійній основі, врегульовано Законом України „Про соціальні послуги” від 17.01.2019 № 2671-VIII (далі – Закон № 2671) та постановою Кабінету Міністрів України від 06.10.2021 № 1040 „Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній основі”.

Правові засади функціонування бюджетної системи України, її принципи, основи бюджетного процесу і міжбюджетних відносин та відповідальність за порушення бюджетного законодавства визначаються Бюджетним кодексом України (далі – Кодекс).

Згідно з підпунктом „а” пункту 4 частини першої статті 89 Кодексу компенсація фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги, виплачується за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Разом з тим відповідно до статті 91 Кодексу до видатків місцевих бюджетів, що можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів, належать видатки, зокрема, на соціальний захист та соціальне забезпечення громадян.

Так, згідно з підпунктом „д” пункту 3 частини першої статті 91 Кодексу компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги, можуть фінансуватися з усіх місцевих бюджетів.

Міністерством фінансів зазначено, що відповідно до Кодексу зазначені видатки проводяться з бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад, і їх фінансування належить до власних повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад. Виконання таких повноважень забезпечується шляхом закріплення за органами місцевого самоврядування відповідних податків та зборів та інших ресурсів.

Також відповідно до підпункту 3 частини першої статті 34 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні” до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження, зокрема щодо забезпечення надання соціальних послуг відповідно до законодавства.

Згідно з абзацом восьмим статті 4, частиною першою статті 71 цього Закону місцеве самоврядування в Україні здійснюється, зокрема, на принципі правової, організаційної та матеріально-фінансової самостійності в межах повноважень, визначених цим та іншими законами, що передбачає самостійну реалізацію територіальними громадами, органами та посадовими особами місцевого самоврядування наданих їм повноважень.

Із урахуванням викладеного виплата компенсації має забезпечуватися за рахунок коштів місцевих бюджетів у встановленому законодавством порядку.

Разом з тим Мінрегіоном висловлено позицію стосовно доцільності передбачення в державному бюджеті субвенції для виплати фізичним особам, які надають соціальні послуги на професійній основі, компенсації з метою уникнення розбалансування місцевих бюджетів.

Варто зазначити, що підтримка осіб, які потребують соціального захисту, забезпечується також шляхом надання соціальних послуг, зокрема, з догляду відповідно до державних стандартів надавачами соціальних послуг державного, комунального або недержавного секторів за рахунок бюджетних коштів, з установленням диференційованої плати залежно від середньомісячного сукупного доходу отримувача соціальних послуг, яка розраховується згідно з Методикою обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї для надання соціальних послуг, затвердженою наказом Мінсоцполітики від 16.06.2020 № 419, зареєстрованим у Міністерстві юстиції 02.07.2020 за № 611/34894, та за рахунок отримувача соціальних послуг або третіх осіб.

Водночас згідно із Законом № 2671 соціальні послуги з догляду можуть надаватись фізичними особами, які надають соціальні послуги з догляду без провадження підприємницької діяльності на непрофесійній основі.

Крім того, підтримка осіб, які потребують догляду, забезпечується не лише шляхом надання соціальних послуг, а також шляхом призначення виплат на догляд відповідно до законів України „Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування”, „Про державну соціальну допомогу особам, які не мають

права на пенсію, та особам з інвалідністю”, „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб”, „Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю” за рахунок коштів державного бюджету.

Необхідно зазначити, що Законом № 2671 визначено повноваження обласних, Київської міської державних адміністрацій, районних у місті Києві державних адміністрацій, виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері надання соціальних послуг, зокрема в частині розвитку соціальних послуг на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці / територіальної громади та надання їх особам / сім'ям відповідно до потреб, а також підстави щодо відмови та припинення надання соціальних послуг.

Визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці / територіальної громади у наданні конкретних соціальних послуг є однією зі складових системи надання соціальних послуг та забезпечується шляхом взаємодії суб'єктів цієї системи на всіх етапах реалізації Закону № 2671.

Із урахуванням викладеного Мінсоцполітики разом із Нацсоцслужбою опрацьовується питання щодо визначення чисельності потенційних отримувачів компенсації та чисельності осіб, які потребують надання соціальних послуг з догляду на професійній основі, для формування потреби в розрізі регіонів та можливого запровадження субвенції на виплату компенсації.

Крім того, з метою сприяння розвитку соціальних послуг на рівні територіальних громад Мінсоцполітики ініційовано проведення із залученням неурядових об'єднань та приватних організацій пілотного проекту „Розвиток соціальних послуг” (далі – пілотний проект). Постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 204 (зі змінами) затверджено Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для реалізації пілотного проекту „Розвиток соціальних послуг”.

У межах реалізації пілотного проекту передбачено сприяння територіальним громадам у розвитку соціальних послуг денного догляду для осіб з інвалідністю (крім дітей) та осіб похилого віку, денного догляду для дітей з інвалідністю, догляду стаціонарного, підтриманого проживання тощо.

Кошти на реалізацію пілотного проекту передбачено у законах про державний бюджет на відповідні роки за бюджетною програмою 2501490 „Розвиток соціальних послуг”. У 2020-му і 2021 році на цю мету було виділено по 10 млн гривень.

У 2021 році подали необхідні документи для участі в пілотному проекті понад 90 територіальних громад.

Наразі Мінсоцполітики визначено учасниками пілотного проекту 20 територіальних громад, яким передбачено кошти на загальну суму 10,0 млн грн, у тому числі 18 територіальним громадам – на послугу догляду стаціонарного.

У Законі України „Про Державний бюджет України на 2022 рік” від 02.12.2021 № 1928-IX передбачено кошти на реалізацію пілотного проекту в сумі 100 млн гривень.

Додатково повідомляємо, що Мінсоцполітики подано на розгляд Кабінету Міністрів України проект Закону України „Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо фінансування соціальних послуг”, яким передбачено

створення умов для забезпечення доступності соціальних послуг з урахуванням потреб осіб / сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах.

Зокрема, пропонується для забезпечення надання на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці комплексних соціальних послуг запровадити субвенцію на створення умов безбар'єрності у сфері соціальних послуг для дітей та осіб із психічними розладами, невиліковними хворобами, яка спрямовуватиметься на державну підтримку дітей та осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, шляхом надання їм соціальних послуг супроводу під час інклюзивного навчання, соціальної реабілітації / соціального супроводу, паліативного догляду вдома, відповідно, в межах реалізації заходів інклюзивної освіти, психіатричної та паліативної допомоги.

Народного депутата України Гнатенка В. С. поінформовано окремим листом.

З повагою

Міністр

Марина ЛАЗЕБНА

МІНСОЦПОЛІТИКИ
ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА

Лист

21070/0/2-21/57 від 15.12.2021 р.

Депутатський запит народного депутата України
Гнатенка В. С. щодо гарантій реалізації прав і
законних інтересів громадян на отримання
соціальних послуг та уникнення соціальної
напруги, у зв'язку із набуттям чинності
постанови Кабінету Міністрів України від
06.10.2021 р. № 1040

Підписано: **Лазебна Марина Володимирівна**

До документа
Кабінет Міністрів України

№ 54239/1/1-21 від 25.11.2021р.

АСУД "ДОК ПРОФ 3"

МІНСОЦПОЛІТИКИ

21070/0/2-21/57 від 15.12.2021

Лазебна Марина Володимирівна

ЕЦП Лазебна Марина Володимирівна

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000001CD22E00D0448200

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

Кореспонденти Лазебна М. В. Міністерство соціальної політики України (всього 1)
Вид документа Відповідь на депутатський запит
Вих. № та дата кореспондента № ДСК 21070/0/2-21/57 від 15.12.2021
Реєстр. № та дата реєстрації 390927 від 15.12.2021
Арк./прим. 4/1
Стислий зміст НА №11/10-542 про депутатський запит народного депутата України Гнатенка В. С. щодо гарантій реалізації прав і законних інтересів громадян на отримання соціальних послуг та уникнення соціальної напруги, у зв'язку із набуттям чинності постанови Кабінету Міністрів України від 06.10.2021 р. № 1040

Проходження документа (особа, у якої є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис